

אהרון גרוס היה רחוק מהאידיאולוגיה של המתנחלים ושלמה ארגוב יוצא הוצץ נגד המילחמה שנפתחה אחרי ההתנקשות בחייו.

שלמה ארגוב הוא דיפלומט כגיל העמידה. אהרון גרוס היה בחורישיבה בן 18. קיים שוני רב בין השניים. הם ייצגו שני גוונים שונים של ישראל. אך נראה שיש רמיון אחד בין השניים: שניהם נפלו קורבן להתנקשויות. שנוצלו למען מטרת שהיו זרות לגמרי לרוחם. אמתלה מבוקשת. שלמה אר- גוב היה העילה למילחמת-הלבנון. כשכיהן בתפקיד שגריר ישראל בלונדון, התנקשה בחייו חוליית-חיסול מטעם אירגונו של חסן (אברנידאל) בנא, פורשפת"ח, אויבו הקיצוני ביותר של יאסר ערפאת ושותפיו. ההתנקשות באה בריוק ברצע הנכון לתוכניות-המילחמה של אריאל שרון. משום-כך מאמינים פלסטינים רבים שאברנידאל הוא סוכן המוסד הישראלי לביון. מומחים אוביי- קטיביים יתר סבורים כי אבר נידאל פעל בשליחות גורמים ערביים, שרצו במיוחד להביא לפלישה ישראלית ללבנון. גורמים אלה יכלו להיות רק סוריה ו/או עיראק ו/או לוב.

„לסגת! לא לסגת! במקום דרוך! לא לסגת! לסגת!“

באירגונים הפלסטיניים, לפני מילחמת ששת-הימים, הקפידו הסורים מאוד שחוליות-פיגוע יחדרו לישראל מבעד לגבול לבנון או ירדן, ולא מגבול סוריה, לבל לתת לישראל אמתלה לפעולת-גומל. אילו תפס הצבא הסורי עוד ב-1976 את הקו לאורך גבול ישראל-לבנון, אין ספק שגבול זה היה חוזר לשקט המוחלט ששרר בו בכל שנות ה-50. הצעת רבין. הדבר נמנע או בגלל היסטריה מפוכקת, שטופחה בישראל. מארגניה היו שימועון פרס, שר- הביטחון, וחסייו, שרצו להתגבל לראשי-הממשלה יצחק רבין, שתמך בהתקדמות הסורים עד לגבול. התוצאה: נשאר חלל ריק בין הצבא הסורי ובין גבול-ישראל, וכשטח זה נוצרה המיני-מרינה של אש"ף. השבוע חזר רבין לעמדותיו המקוריות, והציע שישראל לא תתנה את מהלכיה בלבנון ביציאת הצבא הסורי מלבנון. היה בכך הגיון — אילו אכן רצתה ממשלת-ישראל להוציא את כוחותיה שלמה מלבנון.

הנסיגה הישראלית מלבנון היא אינטרס ישראלי מובהק. ישראל מעוניינת שלא לשקוע בבוץ של לבנון, כפי שקעו האמריקאים בבוץ של וייטנאם. דרוס-לבנון מסוכנת לחייהם של חיילי צה"ל לא פחות — ואולי יותר — מאיזור בחמרון-עליו, או מאיזור מונט-הורדרה, שפונה השבוע. אם כן, מדוע להתנות את הנסיגה משם בנסיגה מקבילה של הסורים מן הביקעה ומצפון לבנון? איזה אינטרס ישראלי נועדה נסיגה כזאת לשרת? מה איכפת לישראל אם הסורים נמצאים שם או לא? מחיר בראי על שאלות אלה יש רק שתי תשובות אפשריות. האחת היא פשוטה. בגלל התעמולה של ממשלת-ישראל עצמה, וריכרי- הסרק של ראשיה, נוצר הרושם כאילו סילוק הסורים משם היא מטרה ישראלית. אם ייסוג עתה צה"ל מבלי השגייה עמוקה יותר. עיקרה- ממשלת-ישראל אינה שואפת לנסיגת כוחותיה, אלא להיפך, להישאר שם ולחלוקת לבנון בין סוריה וישראל.

בכל התהליך הזה, היוזמה נתונה כולה בידי המתנחלים. ממשלת-ישראל הרישמית אינה אלא אוסף מיקרי של קארייריסטים חסרי-עקרונות, קנאים חשוכים ודמוגוגים ציניים. בכל משבר, ויהיה קטן או גדול ככל שיהיה, תתקפל ממשלה זו מול פני הפעולה הנחושה של המתנחלים. שיא הצנינות. לשיא הצנינות הגיע — כרגיל — יוסף בורג. במשך אלף שנה היתה קיימת קהילה יהודית בחברון, עד לסבח 1929, הצהיר. זה צודק להחזיר אותה לשם! במשך אלף ושלוש מאות שנים היתה קיימת קהילה ערבית בכירעם. במשך אלף ושלוש מאות שנים היתה קיימת יפו הערבית, רמלה הערבית, בית-שאן הערבית. אם מחייב הצדק את החזרת היהודים ללב חברון — מהו הצדק המונע את החזרת הערבים לעריים אלה? בלי משים, סיפק בורג את טיעונו הקיצוני ביותר לתעמולה הערבית — טיעון שרוב מנהיגי אש"ף כבר ויתרו עליו. עילה לגירוש. המטרה העיקרית של המתנחלים כבר הושגה. הכל פעל לפי התוכנית. הממשלה החליטה להקים רובע יהודי-תיקנאית בלב העיר הערבית הלאומנית-דתית ביותר בגדה המערבית. הדבר מבטיח מראש הסלמה נוראה של הרג והרס הדתיים. הסלמה זו תספק את העילה לגירוש המוני הערבים.

המילחמה חידון לאומי
מה איכפת לישראל אם הצבא הסורי נשאר בלבנון או לא?
חידון החודש: כמה מפריעה נוכי- חותם של כוחות סוריים בלבנון לישראל? „מיבצע שלום הגליל“ נערך, כביכול, כדי להבטיח את שלום ישובי- הגליל. האם מפריע הצבא הסורי בלבנון לשמירת השלום בגבול הצפוני? הנסיון מוכיח את ההיפך. ברמת- הגולן לא היו מעולם פיגועים חבלניים. גם בשיא התמיכה של סוריה

לאידיאולוגיה השוררת במקום. מתו נוצל באורח ציני על-ידי הקנאים לזריעת הרס — כשם שפציעתו של ארגוב נוצלה על-ידי בגין ושרון לזריעת הרג. **שטחים כבושים מחברון תיפתח הרעה**

הכל היה מתוכנן מראש. הריגתו של בחוריהישיבה סיפקה רק את העילה
הכל התחיל בחברון. נפסח 1968 יצאה לשם קבוצה קטנה של קנאים. הם רימו את המושל הצבאי בעיר, וטענו כי באו רק ליוסי- יומיים, כדי לחגוג שם את הפסח. כשהתגלה ששיקרו, יגאל אלון רץ לברכס, ואחריו באו משה קול, משה דיין ואנשי המפ"ל. כך נפתחה בחברון התנועה שכיסתה מאז את הגדה כולה — תנועת ההתנחלות הפרובוקטיבית, שמטרתה היא פוליטית, והחזרה שינאה תהומית לאוכלוסייה הפלסטינית. המטרה הגלוייה-כימעת היא להביא ל„יהודי“ הגדה על-ידי רדיפת הערבים החוצה. ואם לא ניתן להשיג את הדבר בפרובוקציות קטנות, בפרוגרומים ובי- לחץ כלכלי, לרדיפתו הסופי יהיה גירוש המוני בכוח.

רצח השלום. נצח המילחמה. כל זה היה ברור לגמרי כבר נפסח 1968, כאשר שמע הציבור לראשונה את שמו של הרב משה לוינגר — מנהיג הקנאים. מתנחלי חברון היו החלוץ ההולך לפני המחנה — בדרך המובילה לרצח השלום ולנצח רדיפת המילחמה. השבוע מילאה המושבה היהודית בחברון את אותו התפקיד עצמו. מה שקרה בעיר היה גם הפעם האות למה שעומד להתרחש בגדה כולה. תוכניות-המתנחלים מחייבת שר- שרת-דמים בלתי-פוסקת, כאשר פרובוקציה מביאה להרג, הרג לפוגרום, פוגרום לדיכוי, דיכוי להתנגדות. התנגדות לדיכוי חמור יותר — ובסופו של דבר לגירוש.

שאי אפשר לדבר על מילחמות כראיות. בשבילו, כל מילחמה היא בלתי-כראת. „הגיעה העת לחרול מההרפתקות. אינני בא לתת ציונים למילחמה זו או אחרת — השאלה היא אם אותם שחזו מילחמה זו חזו גם את מימיה ההרפתקה שבה. יתכן ואילו עשו כן, היו חוסכים חיי מאות מטובי הבנים.

תברו יחד גרלים שניסו כוחם בנייהול מילחמה ולא יכלו, מטיפים כשער שהציעו עצות טובות או עצות-אחיתופל — אך הם לא הביאו את הישועה. עם ישראל יצא מן המילחמה הזאת יותר חלוש ממה שהיה כשנכנס לכתבה. כנבו כך נהג ארגוב כזיקני-העיר בתנ"ך, שרצחו את יריים נחל והכריזו: ידינו לא שפכו את הדם הזה: שיקרי השר. אהרון גרוס, שנרצח השבוע בחברון (ראה עמודים 5-7), לא יכול היה לדבר. הוא מת. אולם הוריו דיברו בשמו, וגם קולם היה צלול.

מותו של גרוס נוצל מייד על-ידי כוחות-השחרור בקריית-ארבע, שאך המתינו למיקרה כזה כדי לבצע את המימות שהם רחשו מזמן. מייד אחרי המיקרה ערכו פוגרום בשכונה שאותה הם מבקשים לספח לעצמם מזמן, ושממנה הם מבקשים לגרש את הערבים — כהכנה לגירוש הכללי של תושבי חברון והגדה כולה. במסיגרת מטעיה-הסתה, שנועד להכשיר את הקרקע לביצוע מזימות אלה, הופיע השר הניאופאשיסטי יובל נאמן, בהלוויית גרוס — אף שלא הזומן, ואף שההורים התנגדו לכך בכל ליבם. הוא סיפח אליו את גרוס אחרי-המוות. בהכריו כי הוא היה אחד מחברי התנועה לעצירת הנסיגה, שלחמה נגד החזרת סיני. השבוע גילו הורי הבחור, המורה יהודית גרוס והמישפטן אלכס גרוס, שניהם עולים חדשים (1974) רתים מארצות-הברית, כי דברי נאמן היו שקר. אהרון גרוס שאל את הוריו בשעתו אם לרדת לימית כדי להתנגד להחזרתה, ועל פי עצי הוריו נמנע מכך. הוא גם לא ירד לאופיירה. כקריית-ארבע למד רק מפני שאהב את הרב של הישיבה, אך בלי כל קשר

קורבן גרוס חשר שיקר

ביום זה את מניין הימים של מילחמת- הלבנון. ביום השבת, ה-5 ביוני, השיבו כוחות אש"ף בדרוס-לבנון בהפגזה על צפון-הגליל. בהפגזה זו נהרג איש אחד וחיירי — חייל שנסע בכביש. היה די בכך, כדי לספק את האמתלה המבוקשת לפלישה עצמה, שהחלה ב-6 ביוני — כביכול למען „שלום הגליל“. נהרגו בה עד כה 505 צעירים ישראלים, ורבנות בלבנונים, פלסטינים וסורים. להחרול מההרפתקות! מה התרחש בכל אותה עת בליבו של האיש, שההתנקשות בחייו פתחה שר- שרת-דמים זו? במשך שנה שתק שלמה ארגוב. במשך שנה זו החלים לאיטו, וגם ערך את חשבון נפשו. השבוע שיגר מכתב לאישי-הארץ יואל מרקוס וסיפק את ליבו כמילים מאופקות. הוא הכריז על עצמו כעל מתנגד קיצוני למילחמה. „מילחמות חבלניות הן רק מסק לשלל-טאבים“, כתב ארגוב. „רק מי שהיה בשדה-הקרב וחזר ממנו יודע